

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Energiaverotus ja sen kehittämien Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä 27.8.2020

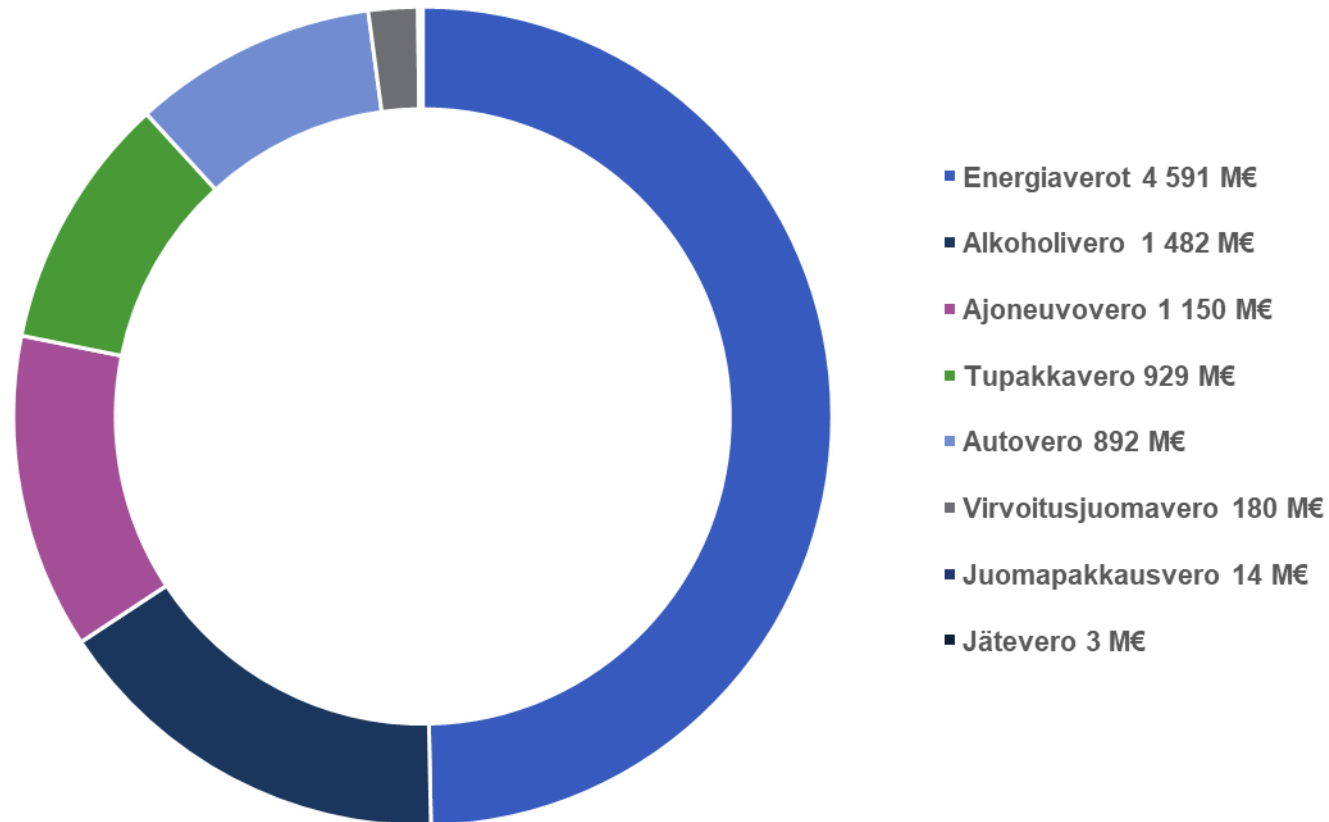
Leo Parkkonen

Esityksen sisältö

- Energiaverotus
- Energiaverojärjestelmän tukia
- Energiaverojärjestelmän arviointia
- Eräitä ratkaistavia energiaverokysymyksiä

Valmiste- ja liikenteen verojen tuotot 2019

Valmiste- ja liikenteen verotuotot yhteensä 9,2 miljardia euroa, noin 20 % valtion verotuloista

ENERGIAVEROTUKSEN NYKYTILA

Energiaverotus - taustalähtökohtia

- Liikenne- ja lämmityspolttoaineet, sähkö
- Valtiontaloudellinen tavoite ja merkitys
- Myös ympäristö-, energia- ja teollisuuspoliittisia tavoitteita
- Toimitus- ja huoltovarmuusnäkökohta
- Tekniikkaneutraalisuus, ennakoitavuus
- Taustalla energiaverodirektiivi 2003/96/EY, jossa määriteltä verotettavat tuotteet, vähimmäisverotasot, veron rakenne
- Biopolttoaineiden jakelovelvoite, joka edellyttää neutraalia verotusta eri polttoaineiden välillä

Energiaverotus – perusrakenne

- Energiaverotus uudistettiin 2011 ympäristöperusteiseksi siten, että verotus perustuu objektiivisiin ja tekniikkaneutraaleihin lähtökohtiin, jolloin eri polttoaineita ja ajoneuvo- ja lämmitystekniikoita kohdellaan yhdenvertaisesti niiden ominaisuuksien perusteella
- Energiaverotus muodostuu polttoaineen energiasisältöön (lämpöarvo) perustuvasta **energiasisältöverosta (€/MJ)** - ohjaustavoitteena **energian säästö, energiatehokkuus, luonnonvarojen säästäminen**
- sekä poltosta syntyvään CO₂ päästöön ja biopolttoaineella elinkaaren aikana saavutettavaan hiilidioksidipäästövähennykseen perustuvasta **hiilidioksidiverosta (€/CO₂tonni)** - tavoitteena **polttoaineiden elinkaaripäästövähennyksen huomioiminen**
  - kestävien biopolttoaineiden CO₂-vero on puolitettu ja syötäväksi kelpaamattomista raaka-aineista valmistettujen polttoaineiden CO₂-vero on 0
  - Esim. biopolttoaineiden litramääräinen vero alempi kuin fossiilisilla, vaikka veron laskentaperuste sama, koska litrassa biopolttoainetta on vähemmän energiaa ja elinkaaripäästö alempi

Energiaverotus – rakenteen erityispiirteitä

Liikenne:

- Dieselin, maakaasun ja sähkön verotus ei noudata liikennepolttoaineiden verotasoja → henkilöautojen vuotuinen käyttövoimaverotus kompensoi tätä veroetua

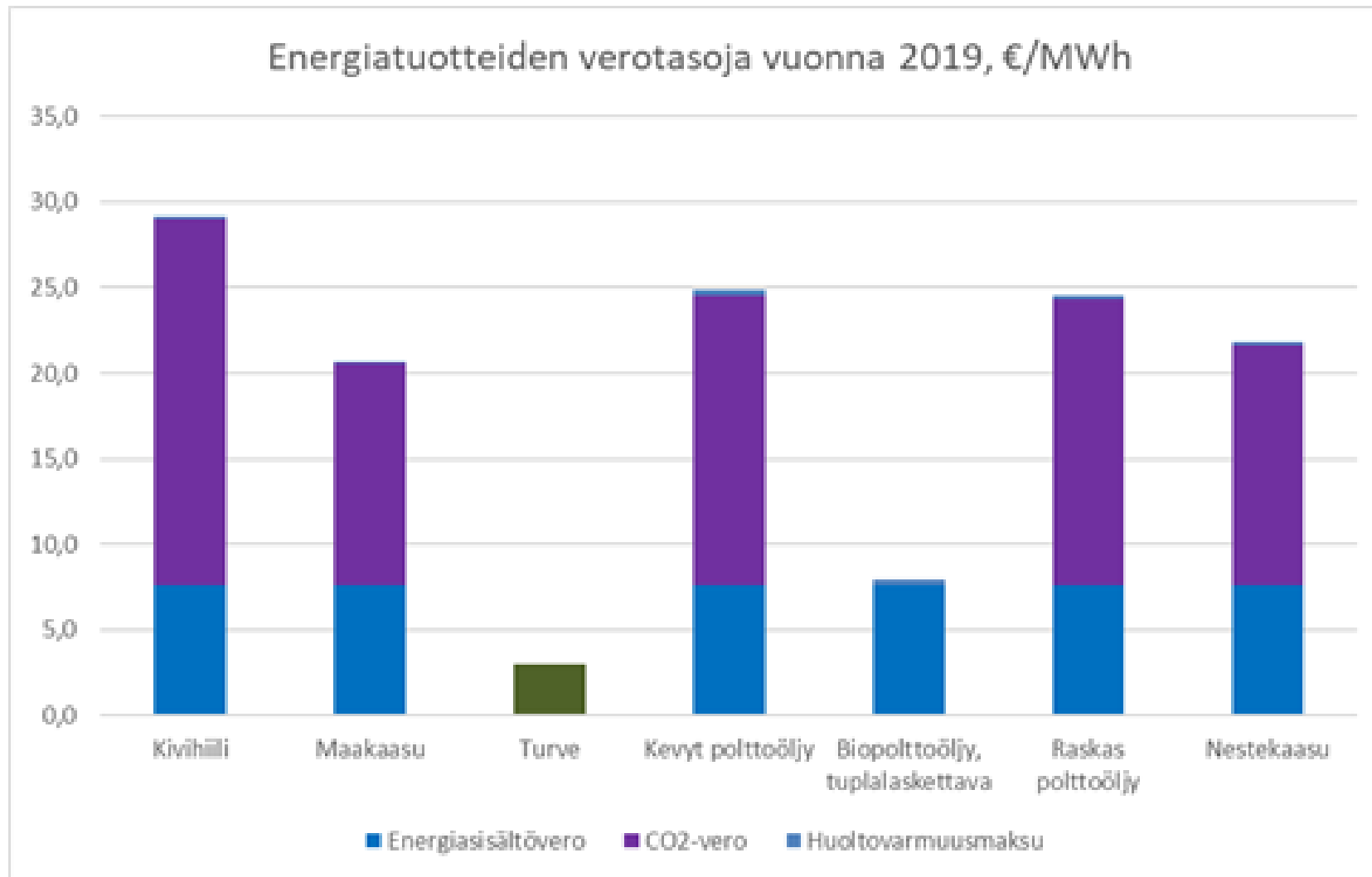
Lämmityspolttoaineet:

- Lämmityspolttoaineiden veron laskennassa käytetyt hinnat (€/MJ €/CO₂tonni) alemmat kuin liikennepolttoaineiden
- Yhdistetyssä tuotannossa (CHP) ei kanneta energiasisältöveroa ja sähkön tuotannon polttoaineet kokonaan verottomia
- Turpeen verotus ei perustu ympäristömalliin, vaan siitä kannetaan fiskaalista veroa, joka on noin kymmenesosa ympäristömallin mukaisesta verotasosta
- Biokaasu- ja biomassa verotonta

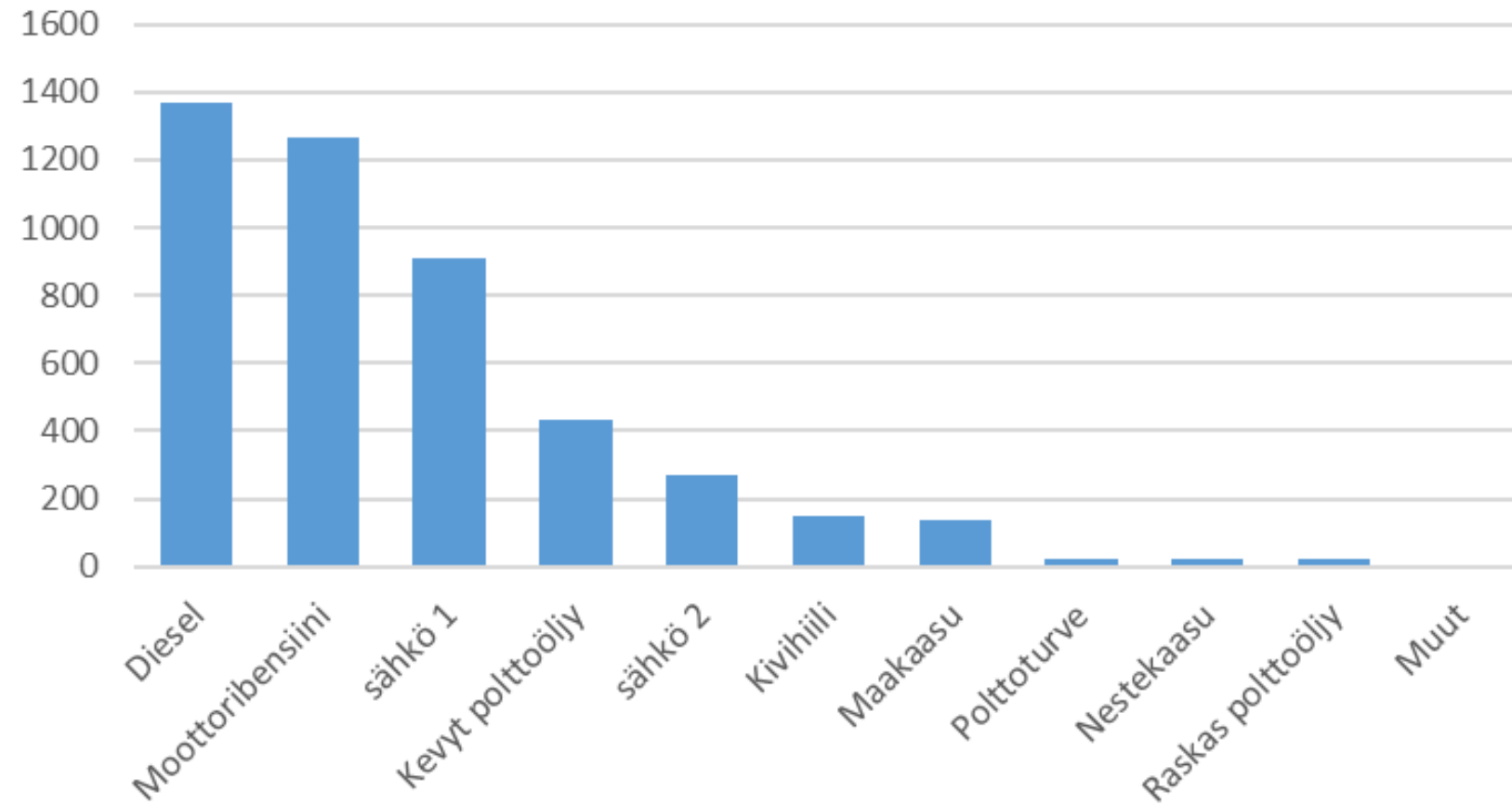
Energiaverotus, sähkö

- Sähköntuotannon polttoaineet ovat energiaverodirektiivin pakottavan säännöksen perusteella verottomia
- Sähkön verotus jakaantuu yleiseen sähköveroluokkaan I (kotitaloudet, palvelut, rakentaminen, julkinen sektori, 2,253 snt/kWh)
- ja alempaan veroluokkaan II (teollisuus, kaivostoiminta, konesalit ja maatalous, 0,703 snt/kWh), alenee hallitusohjelman mukaan EU-minimiin 0,05 snt/kWh
- Sähkön pientuotanto verotonta (tuotanto alle 800 000 kWh/vuosi)

Energiaverotuotot tuotteittain 2019

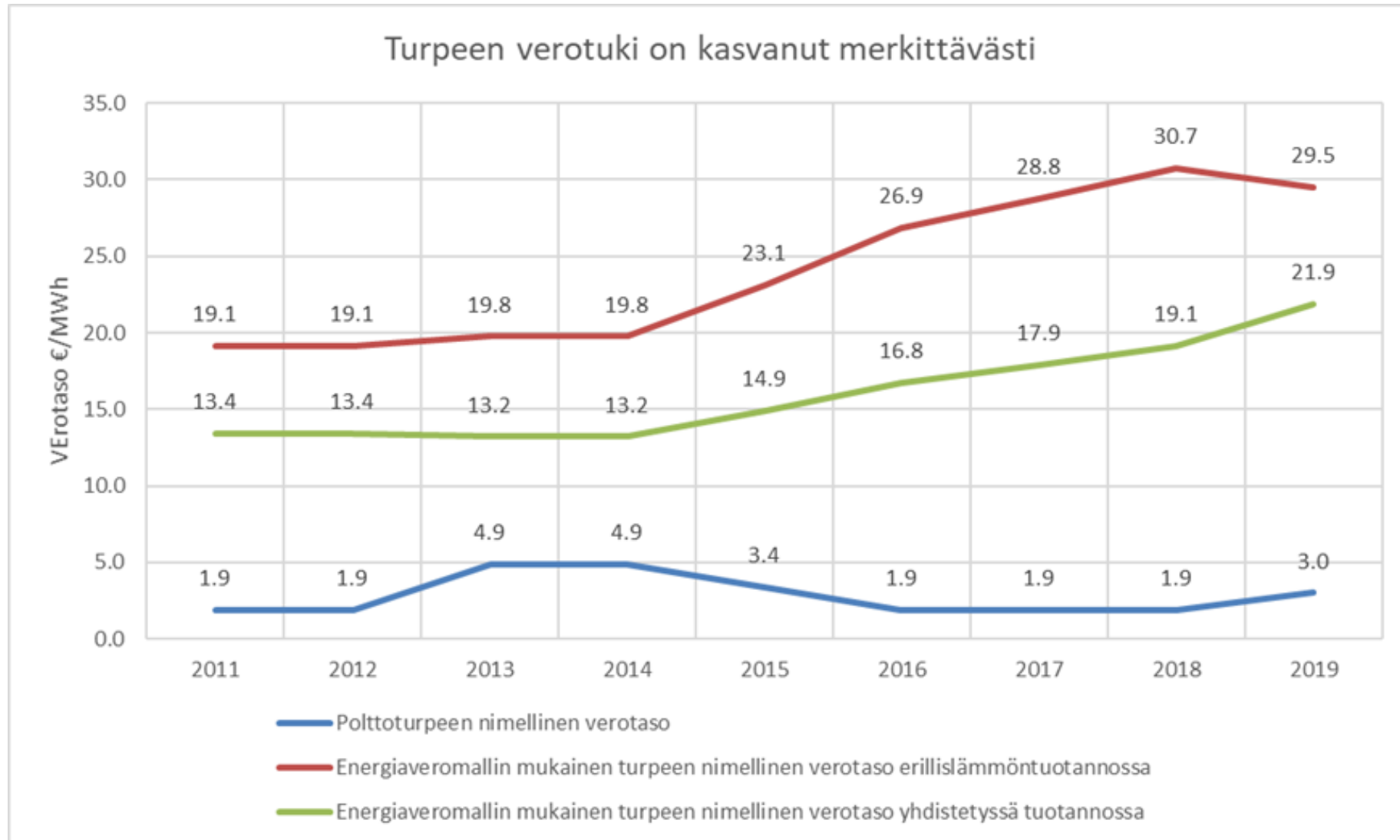

Energiaverojärjestelmän tukia

Sähkön ja lämmityspolttoaineisiin liittyviä keskeisiä energiaverojärjestelmän tukia

- Teollisuuden (teollisuus, kaivostoiminta, konesalit, maatalous) alempi sähköverokanta, tuki n. 650 m€ (HO: sähkövero alennetaan EU-minimiin, tuki kasvaa 245 me)
- Energiaintensiivisen teollisuuden osittainen energiaveron palautus n. 230 m€, josta n. 1/3 fossiilista polttoaineista (HO tuki poistetaan)
- Yhdistetty tuotanto (CHP) n. 85 m€ (HO: tukea leikataan)
- Maatalouden energiaveron palautus n. 30 m€ (n 2/3 kevyestä polttoöljystä, ei HO-linjauksia)
- Turpeen verotuki 180 m€ (HO: arvioidaan turpeen verotukseen tarvittavat muutokset, jotta turpeen energiakäyttö puolittuu)

Turpeen verotuen kehitys

Energiaverojärjestelmän arviointia

Energiaverotuksen arviointia ja tulevaisuus

- Liikenteen ja lämmityksen verotuksessa käytössä moderni ja monipuolinen hankinnan ja käytön eri vaiheisiin kohdistuva ympäristöperusteinen verotus – se on tekniikkaneutraali, ohjaava ja ennakoitava, siten myös kustannustehokas toimi päästöjen vähentämisessä
- Yksittäisen tuotteen veron korottaminen ei ole mahdollista, koska nostetaan energiasisällön tai hiilidioksidin hintaa, mikä vaikuttaa kaikkien polttoaineiden verotasoon.
- Suomessa energiatuotteiden ja muun valmisteverotuksen taso on korkea, kun verrataan muihin jäsenvaltioihin
- Verotuotot vähenevät energiatehokkuuden parantuessa, uusiutuvan energian käytön lisääntyessä ja tehtyjen veronalennusten johdosta, mutta mitään dramaattista tuottojen vähenemistä ei ole näköpiirissä keskipitkälläkään aikavälillä – verotasoja, veron rakennetta ja haitallisia tukia karsimalla verotuottoja voidaan turvata 2030 luvulle
- Koska valmisteverot ovat yksikköperusteisia (esim. snt/l) veropohja rapautuu ilman ”inflaatiotarkistuksia”- toisaalta yksikköperusteisuus luo vakautta hinnanvaihtelulle
- Valmisteverotus on tehokas tapa kerätä tuloja (kantokustannukset noin 0.05 %).

Energiaverotuksen arviointia ja tulevaisuus

- Sähkön verotus korostuu tulevaisuudessa, kuten myös tarve tiivistää veropohjaa. Näin voitaisiin pitää laaja veropohja ja mahdollisimman matalat verotaset
- Mahdollisten uusien tukien oltava perusteltuja, kustannustehokkaita ja määräaikaaisia
- Biopolttoaineiden jakeluveto ja ympäristöperusteinen polttoaineverotus yhdessä muodostavat kustannustehokkaan ohjausjärjestelmän biopolttoaineiden saattamiseksi markkinoille.
- Energiaverotuksen uudistamista selvittävän työryhmän määräaika 1.9.2020. Työryhmässä haetaan ratkaisuja HO:n kirjauksiin ja siihen, kuinka energiaverotusta tulisi kehittää hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.
- Energiaverotuksen kehittämistä selvittänyt VTT:n, VATT:n ja Helsingin yliopiston hanke totesi syksyllä valmistuneessa (10/2019) selvityksessään, jonka laskelmien lähtökotaolettamana on **verotasojen inflaatiotarkistukset**, että hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisen (2045) kannalta keskeisiä toimenpiteitä ovat **fossiilituista luopuminen ja taloudellisen ohjauksen lisääminen (veronkorotukset/päästöoikeuden hinta)**. Lisäksi selvityksessä todettiin **sähköveron alennuksen laajentaminen palvelusektorille/kuluttajille (sähköistäminen) kalliiksi mutta varsin tehottomaksi toimenpiteeksi päästöjen vähentämisessä.**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET